

СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ
СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ И ИТАЛИЈАНСКЕ РЕПУБЛИКЕ О
ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА У
ОДНОСУ НА ПОРЕЗЕ НА ДОХОДАК И НА
ИМОВИНУ

Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Италијанска Република у жељи да закључе Споразум о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Лица на која се примењује Споразум

Овај споразум се примењује на лица која су резиденти једне или обе државе уговорнице.

Члан 2.

Порези на које се примењује Споразум

1. Овај споразум се примењује на порезе на доходак и имовину које заводи држава уговорница или њена друштвено-политичка заједница, без обзира на начин на који се убирају. Споразум се примењује и на доприносе који се убирају у Југославији, осим на доприносе за социјално осигурање.

2. Порезима на доходак и имовину сматрају се сви порези који се заводе на укупан доходак, укупну имовину или на делове дохотка или имовине, укључујући порезе на приходе од отуђења покретности или непокретности, порезе на укупне износе личних доходака које исплаћују предузећа, као и порезе на прираст имовине. За сврхе овог споразума порезима се сматрају и доприноси предвиђени у ставу 1. овог члана.

3. Порези на које се примењује овај споразум су првенствено:

а) у Југославији:

- 1) порез и доприноси из дохотка организација удруженог рада;
- 2) порез и допринос из личног дохотка из радног односа;
- 3) порез и доприноси из личног дохотка од пољопривредне делатности;

- 4) порез и доприноси из личног дохотка од самосталног обављања привредних и непривредних делатности;
- 5) порез и допринос из личног дохотка од ауторских права, патената и техничких унапређења;
- 6) порез на приход од имовине и имовинских права;
- 7) порез на имовину;
- 8) порез из укупног прихода грађана;
- 9) порез на добит страних лица остварену улагањем у домаћу организацију удруженог рада за сврхе заједничког пословања;
- 10) порез на добит страних лица остварену извођењем инвестиционих радова;
- 11) порез на приход страних лица остварен од превоза путника и робе.

(даље у тексту: "југословенски порез");

б) у Италији:

- 1) порез на лични доходак,
- 2) корпорацијски порез на доходак,
- 3) локални порез на доходак и у случају кад се убира на извору

(даље у тексту: "италијански порез").

4. Споразум се примењује и на исте или битно сличне порезе који су уведени после датума потписивања овог споразума поред, или уместо, постојећих пореза. Надлежни органи држава уговорница саопштавају једни другима значајне промене извршене у њиховим пореским законима.

Члан 3.

Опште дефиниције

1. За потребе овог споразума:

а) израз "Југославија" означава територију Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и обухвата подручје изван територијалног мора Југославије које је сада, или може убудуће, сходно законима Југославије и у складу са Споразумом између Југославије и Италије о разграничењу континенталног платоа између ове две земље, потписаним у Риму 8. јануара 1968. године и са повременим изменама, бити означено као подручје унутар кога могу бити коришћена права Југославије на морско дно и подморје и њихова природна богатства;

б) израз "Италија" означава Републику Италију и обухвата подручје изван територијалних вода Италије које може, у складу са законима Италије који се односе на истраживање и коришћење природних богатстава и у складу са Споразумом између Југославије и Италије о разграничењу континенталног платоа између ове две земље, потписаним у Риму, 8. јануара 1968. године, и са повременим изменама, бити означено као подручје унутар кога могу бити коришћена права Италије у односу на морско дно и подморје и њихова природна богатства;

ц) изрази "држава уговорница" и "друга држава уговорница" означавају Југославију или Италију, зависно од смисла овог споразума;

д) израз "држављанин" означава грађанина и друго физичко лице које такав статус стиче на основу закона важећег у свакој од држава уговорница;

е) израз "лице" означава:

i) у односу на Југославију, физичко и правно лице;

ii) у односу на Италију, физичко лице, друштво и сваку другу групу лица;

г) израз "друштво" означава:

i) у односу на Југославију, организацију удруженог рада и друго правно лице подложно опорезивању;

ii) у односу на Италију, правно лице или лице које се за сврхе опорезивања сматра као правно лице;

г) изрази "предузеће државе уговорнице" и "предузеће друге државе уговорнице" означавају у односу на Југославију, организацију удруженог рада и другу самоуправну организацију и заједницу, радне људе који личним радом самостално обављају делатности и предузеће основано изван територије Југославије којим руководи резидент Југославије, а у односу на Италију, предузеће којим руководи резидент Италије;

х) израз "међународни саобраћај" означава сваки превоз бродом или ваздухопловом који обавља предузеће чије се место стварне управе налази у држави уговорници, осим ако се превоз бродом или ваздухопловом обавља искључиво између места у другој држави уговорници;

и) израз "надлежан орган" означава:

i) у односу на Југославију, Савезни секретаријат за финансије, односно његовог овлашћеног представника;

ii) у односу на Италију, Министарство финансија.

2. Када држава уговорница примењује овај споразум, сваки израз који није дефинисан у овом споразуму има значење према законима те државе уговорнице који се односе на порез на које се овај споразум примењује.

Члан 4.

Порески домицил

1. У смислу овог споразума, израз "резидент државе уговорнице" означава лице које у држави уговорници, према закону те државе, подлеже опорезивању по основу свог пребивалишта, боравишта, места управе или неког другог обележја сличне природе.

2. Ако је, према одредбама става 1. овог члана, физичко лице резидент обе државе уговорнице његов се статус одређује на следећи начин:

а) сматра се да је резидент државе у којој има стално место становања. Ако има стално место становања у обе државе, сматра се да је резидент државе са којом су његове личне и економске везе тешње (средиште животних интереса);

б) ако држава у којој оно има своје средиште животних интереса не може да се одреди или ако нема стално место становања ни у једној од њих, сматра се да је резидент државе у којој има уобичајено место становања;

ц) ако лице има уобичајено место становања у обе државе или нема ни у једној од њих, сматра се да је резидент државе чији је држављанин;

д) ако је лице држављанин обе државе или ни једне од њих, надлежни органи држава уговорница решиће питање споразумно.

3. Ако је према одредбама става 1. овог члана, лице које није физичко, резидент обе државе уговорнице, сматра се да је резидент државе у којој се налази његово место стварне управе.

Члан 5.

Стална пословна јединица

1. У смислу овог споразума, израз "стална пословна јединица" означава стално место пословања преко кога се пословање предузећа обавља потпуно или делимично.

2. Под изразом "стална пословна јединица" подразумева се нарочито:

а) седиште управе,

б) филијала,

ц) пословница,

д) фабрика,

е) радионица,

ф) рудник, каменолом или друго место искоришћавања природних богатстава,

г) градилиште, грађевински или монтажни радови који трају дуже од дванаест месеци.

3. Под изразом "стална пословна јединица" не подразумева се:

а) коришћење објеката или опреме искључиво за ускладиштење, излагање или испоруку добара или робе који припадају предузећу;

б) одржавање залихе добара или робе која припада предузећу искључиво за сврхе ускладиштења, излагања или испоруке;

ц) одржавање залихе добара или робе која припада предузећу искључиво са циљем да је друго предузеће преради;

д) одржавање сталног места пословања искључиво за сврхе куповине добара или робе, или прибављања информација за предузеће;

е) одржавање сталног места пословања искључиво ради рекламирања, пружања информација, научног истраживања или сличних активности које имају припремни или помоћни карактер за предузеће.

4. Лице које ради у држави уговорници у име предузећа друге државе уговорнице, осим заступника са самосталним статусом на кога се примењује став 5, сматра се да је стална пословна јединица у првопоменутој држави ако има и стално користи у тој држави овлашћење да закључује уговоре у име предузећа, осим ако су делатности тог лица ограничене на куповину добара или робе за предузеће.

5. Не сматра се да предузеће државе уговорнице има тајну пословну јединицу у другој држави уговорници само зато што своје пословање обавља у тој другој држави преко посредника, генералног комисионог заступника или другог заступника са самосталним статусом, ако та лица раде у оквиру своје редовне пословне делатности.

6. Чињеница да друштво које је резидент државе уговорнице контролише или је под контролом друштва које је резидент друге државе уговорнице, или које обавља пословање у тој другој држави (било преко сталне пословне јединице било на други начин), само по себи не претвара ниједно друштво у сталну пословну јединицу другог друштва.

Члан 6.

Доходак од непокретности

1. Доходак који оствари резидент државе уговорнице од непокретности (укључујући доходак од пољопривреде или шумарства), која се налази у другој држави уговорници, може се опорезивати у тој другој држави.

2. Израз "непокретност" одређује се према закону државе уговорнице у којој се непокретност налази. Бродови и ваздухоплови не сматрају се непокретностима.

3. Одредбе става 1. овог члана примењују се на доходак који потиче од непосредног коришћења, од давања у закуп или другог начина коришћења непокретности.

4. Одредбе ст. 1. и 3. примењују се и на доходак од непокретности предузећа и на доходак од непокретности која се користи у обављању самосталних личних делатности.

Члан 7.

Дохоци од пословања

1. Дохоци предузећа државе уговорнице опорезују се само у тој држави, осим ако предузеће не обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази. Ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице, дохоци предузећа могу бити опорезовани у другој држави, али само до износа који се може приписати тој сталној пословној јединици.

2. У складу с одредбама става 3. овог члана, ако предузеће државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази, онда се у свакој држави уговорници придружују тој сталној пословној јединици дохоци које би могла остварити да је била одвојено и посебно предузеће које се бави истим или сличним делатностима под истим или сличним условима и да је пословала потпуно самостално с предузећем чија је стална пословна јединица.

3. Приликом одређивања доходака пословне јединице признају се као одбици трошкови који су учињени за потребе сталне пословне јединице, укључујући извршне и опште административне трошкове тако учињене у држави у којој се налази стална пословна јединица или у другом месту.

4. Дохоци који се приписују сталној пословној јединици одређују се на основу посебних пословних књига које води стална пословна јединица. Ако те књиге не дају одговарајућу основу за одређивање доходака сталне пословне јединице, ти се дохоци могу одредити на основу расподеле укупних доходака предузећа на његове посебне делове. Усвојени метод расподеле треба да буде такав да резултат буде у складу с принципима из овог члана.

5. Никакви дохоци се не приписују сталној пословној јединици само због тога што стална пословна јединица купује добра или робу за предузеће.

6. За сврхе претходних ставова, дохоци који се приписују сталној пословној јединици одређују се сваке године истим методом, ако не постоји ваљан и довољан разлог да се поступи друкчије.

7. Одредбе овог члана примењују се и на добит коју резидент Италије оствари у Југославији по основу учешћа у заједничком пословању с југословенским предузећем.

8. Ако дохоци обухватају и делове дохотка који су на посебан начин уређени у другим члановима овог споразума, одредбе овог члана не утичу на одредбе тих чланова.

Члан 8.

Поморски и ваздушни саобраћај

1. Дохоци од коришћења бродова или ваздухоплова у међународном саобраћају опорезују се само у држави уговорници у којој се налази седиште стварне управе предузећа.
2. Ако се седиште стварне управе бродарског предузећа које се бави међународним саобраћајем налази на броду, сматра се да се налази у држави уговорници у којој се налази матична лука брода или, ако нема матичне луке, у држави уговорници чији је резидент корисник брода.
3. Одредбе става 1. овог члана примењују се и на дохотке од учешћа у пулу, заједничком пословању или међународној пословној агенцији.

Члан 9.

Удružена предузећа

Ако:

- а) предузеће државе уговорнице учествује непосредно или посредно у управи, контроли или имовини предузећа друге државе уговорнице, или
- б) иста лица учествују непосредно или посредно у управи, контроли или имовини предузећа државе уговорнице и предузећа друге државе уговорнице, и ако су, у оба случаја, између та два предузећа у њиховим трговинским или финансијским односима одређени или наметнути услови различити од оних који би били одређени између самосталних предузећа, онда се дохоци који би без тих услова настали за једно од предузећа, али због тих услова нису настали, могу укључити у дохотке тог предузећа и сходно томе опорезивати.

Члан 10.

Дивиденде

1. Дивиденде које плаћа друштво које је резидент државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице, могу се опорезовати у тој другој држави.
2. Дивиденде се могу опорезивати и у држави уговорници чији је резидент друштво које плаћа дивиденде, сагласно законима те државе. Међутим, тако разрезан порез не може бити већи од 10 одсто од бруто износа дивиденди.

Надлежни органи држава уговорница заједнички се договарају о начину примене ових ограничења.

Овај став не утиче на опорезивање дохотка друштва из којих се дивиденде плаћају.

3. Израз "дивиденде", употребљен у овом члану, означава доходак од акција или других права које учествују у дохоцима а нису потраживања, као и доходак од других права корпорација који је порески изједначен с дохотком од акција у пореским законима државе чији је резидент друштво које врши расподелу.

4. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се ако прималац дивиденди који је резидент државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници чији је резидент друштво које плаћа дивиденде, преко сталне пословне јединице која се налази у тој држави, или обавља у тој другој држави самосталне личне делатности из сталне базе која се налази у тој држави, а право на основу кога се дивиденде плаћају повезано је са сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају, дивиденде се опорезују у тој другој држави уговорници сагласно њеним законима.

5. Ако друштво које је резидент државе уговорнице остварује добит или доходак у другој држави уговорници, та друга држава не може да заведе порез на дивиденде које плаћа друштво, осим ако су те дивиденде плаћене резиденту те друге државе или ако је право на основу кога се дивиденде плаћају повезано са сталном пословном јединицом или сталном базом која се налази у тој другој држави, нити да опорезује нерасподељену добит друштва, чак ни у случају ако се плаћене дивиденде или нерасподељена добит у потпуности или делимично састоје од добити или дохотка који су настали у тој другој држави.

Члан 11.

Камата

1. Камата настала у држави уговорници и исплаћена резиденту друге државе уговорнице може се опорезивати у тој другој држави.

2. Камата из става 1. овог члана може бити опорезивана и у држави уговорници у којој настаје, сагласно законима те државе, али тако разрезан порез не може бити већи од 10 одсто од бруто износа камате. Надлежни органи држава уговорница заједнички се договарају о начину примене овог ограничења.

3. Израз "камата", употребљен у овом члану, означава доходак од државних хартија од вредности, обвезница или облигација, независно од тога да ли су обезбеђене залогом и да ли се на основу њих учествује у добити, доходак од потраживања сваке врсте, као и сваки други доходак који је изједначен са дохотком од позајмљеног новца према пореском закону државе у којој доходак настаје.

4. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се ако прималац камате који је резидент државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници у којој камата настаје преко сталне пословне јединице која се налази у тој држави, или обавља у тој другој држави самосталне личне делатности из сталне базе која се налази у тој држави, а право потраживања на основу кога се плаћа камата је повезано са сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају, камата се опорезује у тој другој држави уговорници сагласно њеним законима.

5. Сматра се да камата настаје у држави уговорници ако је исплатилац сама та држава, њена друштвено-политичка заједница, локална управа или резидент те државе.

6. Изузетно од одредаба става 5. овог члана, сматра се да камата настаје у држави уговорници у којој исплатилац камате има сталну пословну јединицу или сталну базу на коју се односи зајам на који се плаћа камата и која сноси ту камату, без обзира на то да ли је исплатилац камате резидент те државе уговорнице.

7. Ако због посебног односа између платиоца и примаоца или између њих и неког другог лица, износ плаћене камате, имајући у виду потраживање за које се она плаћа, прелази износ који би био уговорен између платиоца и примаоца, одредбе овог члана примењују се само на износ који би био уговорен између платиоца и примаоца да таквог односа нема. У том случају, више плаћен износ опорезује се сагласно законима сваке државе уговорнице, сходно осталим одредбама овог споразума.

Члан 12.

Ауторске накнаде

1. Ауторске накнаде настале у држави уговорници и исплаћене резиденту друге државе уговорнице могу се опорезивати у тој другој држави.

2. Ауторске накнаде из става 1. овог члана могу се опорезивати и у држави уговорници у којој настају, сагласно законима те државе, али тако разрезан порез не може бити већи од 10 одсто од бруто износа ауторских накнада. Надлежни органи држава уговорница заједнички се договарају о начину примене овог ограничења.

3. Израз "ауторске накнаде", употребљен у овом члану, означава плаћање сваке врсте које је примљено као накнада за коришћење или за право коришћења ауторског права на књижевно, уметничко или научно дело (укључујући биоскопске филмове и филмове или траке за телевизију и радио), патента, жига, узорка или модела, плана, тајне формуле или процеса, или за коришћење или за право коришћења индустријске, комерцијалне или научне опреме, или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства.

4. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се ако прималац ауторске накнаде који је резидент државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници у којој ауторске накнаде настају преко сталне пословне јединице која се налази у тој држави или обавља у тој другој држави самосталне личне делатности из сталне базе која се налази у тој држави, а право или имовина на основу којих се ауторске накнаде плаћају су повезани са сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају, ауторске накнаде се опорезују у тој другој држави уговорници сагласно њеним законима.

5. Сматра се да ауторске накнаде настају у држави уговорници ако је исплатилац сама та држава, њена друштвено-политичка заједница, локална управа или резидент те државе.

6. Изузетно од одредаба става 5. овог члана, сматра се да ауторске накнаде настају у држави уговорници у којој исплатилац ауторских накнада има сталну пословну јединицу или сталну базу у вези с којом је настала обавеза плаћања ауторских накнада и која сноси те ауторске накнаде, без обзира на то да ли је исплатилац ауторских накнада резидент те државе уговорнице.

7. Ако, због посебног односа између платиоца и примаоца или између њих и неког другог лица, износ плаћених ауторских накнада, имајући у виду коришћење, право или информацију за које су оне плаћене, прелази износ који би био уговорен између платиоца и примаоца, одредбе овог члана примењују се само на износ који би био уговорен да таквог односа нема. У том случају, више плаћени износ опорезује се сагласно закону сваке државе уговорнице, сходно осталим одредбама овог споразума.

Члан 13.

Приходи од имовине

1. Приходи које оствари резидент државе уговорнице од отуђења непокретности која се налази у другој држави уговорници могу се опорезивати у тој другој држави.
2. Приходи од отуђења покретности која чини део имовине намењене за пословање сталне пословне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретности која припада сталној бази коју користи резидент државе уговорнице у другој држави уговорници за обављање самосталних личних делатности, укључујући и приходе од отуђења те сталне пословне јединице (саме или заједно са целим предузећем), као и приходе од отуђења сталне базе, могу бити опорезовани у другој држави.
3. Изузетно од одредаба става 2. овог члана, приходи остварени од отуђења бродова или ваздухоплова који се користе у међународном саобраћају или покретности које служе за коришћење бродова или ваздухоплова, опорезују се само у држави уговорници у којој се налази место стварне управе предузећа.
4. Приходи од отуђења имовине, осим имовине наведене у ст. 1. 2. и 3. овог члана, опорезују се само у држави уговорници чији је резидент лице које је отуђило имовину.

Члан 14.

Самосталне личне делатности

1. Доходак који оствари резидент државе уговорнице од професионалних делатности или других делатности самосталног карактера опорезује се само у тој држави, осим у случајевима:
 - а) када он има сталну базу коју редовно користи у другој држави уговорници за обављање својих делатности, у ком случају се може опорезивати у тој другој држави онај део дохотка који се приписује тој сталној бази; или
 - б) када борави у тој другој држави уговорници ради обављања својих делатности у периоду или периодима који укупно износе више од 183 дана у односној пореској години, у том случају се може опорезивати у тој другој држави онај део дохотка који се приписује делатностима обављеним у тој другој држави.
2. Израз "професионалне делатности" обухвата посебно самосталне научне, књижевне, уметничке, образовне или наставне делатности, као и самосталне делатности лекара, адвоката, инжењера, архитеката, стоматолога и књиговођа.

Члан 15.

Несамосталне личне делатности

1. У складу с одредбама чл. 16, 17, 18, 19. и 20. овог споразума, лични дохоци и друга слична примања, која оствари резидент државе уговорнице из радног односа опорезују се само у тој држави, осим ако није запослен у другој држави уговорници. Ако је запослен у другој држави уговорници, таква примања могу се опорезивати у тој другој држави пошто су у њој остварена.

2. Изузетно од одредаба става 1. овог члана примања која оствари резидент државе уговорнице из радног односа у другој држави уговорници опорезују се само у првостепеној држави:

а) ако прималац борави у другој држави у периоду или периодима који укупно не прелазе 183 дана у односној календарској години,

б) ако су примања исплаћена од стране или у име лица које није резидент друге државе, и

ц) ако примања не сноси стална пословна јединица или стална база коју лице има у другој држави.

3. а) Лични дохоци и друга слична примања, осим пензија, која физичком лицу исплаћује држава уговорница или њена друштвено-политичка заједница или локална управа опорезују се само у тој држави.

б) Лични дохоци и друга слична примања, осим пензија, које физичком лицу исплаћује држава уговорница или њена друштвено-политичка заједница, или локална управа опорезују се само у другој држави уговорници ако је прималац, који је обавио рад у тој другој држави, резидент те државе уговорнице и под условом:

i) да је држављанин те државе, а да није држављанин првопоменуте државе уговорнице или

ii) да није постао резидент те државе искључиво због обављања рада.

4. Лични дохоци и друга слична примања, осим пензија, које физичко лице оствари радом у вези с привредном делатношћу државе уговорнице или њене друштвено-политичке заједнице, или локална управа опорезују се у складу с одредбама ст. 1. и 2. овог члана.

5. Изузетно од претходних одредаба овог члана, примања из радног односа на броду или ваздухоплову у међународном саобраћају могу се опорезивати у држави уговорници у којој се налази место стварне управе предузећа.

Члан 16.

Накнаде директора и накнаде остварене за рад у заједничким пословним одборима

1. Накнаде директора и слична примања која оствари резидент Југославије у својству члана одбора директора друштва које је резидент Италије могу се опорезивати у Италији.
2. Накнаде и слична примања која оствари резидент Италије у својству члана заједничког пословног одбора друштва које је резидент Југославије, могу се опорезивати у Југославији.

Члан 17.

Уметници и спортисти

1. Изузетно од одредаба чл. 14. и 15. овог споразума, доходак који остваре позоришни, филмски, радио или телевизијски уметници, музичари, спортисти и други извођачи од личних делатности у том својству може се опорезивати у држави уговорници у којој су те делатности обављене.
2. Ако доходак од делатности јавног извођача из става 1. овог члана не притиче извођачу лично него другом лицу, тај доходак, изузетно од одредаба чл. 7, 14. и 15. овог споразума, може бити опорезиван у држави уговорници у којој су обављене делатности извођача.
3. Изузетак од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, доходак остварен од делатности из става 1. овог члана у оквиру програма културне или спортске размене који су одобриле обе државе уговорнице, изузима се од опорезивања у држави уговорници у којој су ове делатности обављене.

Члан 18.

Пензије

1. Пензије и друга слична примања исплаћена резиденту државе уговорнице по основу ранијег запослења опорезују се само у држави уговорници чији је резидент прималац пензије.
2. а) Пензија коју физичком лицу исплати држава уговорница или њена друштвено-политичка заједница, или локална управа из свог буџета или из посебног фонда опорезује се само у тој држави;
б) таква пензија опорезује се само у другој држави уговорници ако је прималац држављанин и резидент те државе.
3. Пензија коју физичко лице оствари радом у вези с привредном делатношћу једне од држава уговорница (или њене друштвено-политичке заједнице), или локална управа опорезује се само у држави уговорници чији је резидент физичко лице.

Члан 19.

Студенти

1. Примања за издржавање, образовање или обучавање, која добија студент, ученик у привреди или стажист који је или је непосредно пре одласка у државу уговорницу био резидент друге државе уговорнице и који борави у првопоменутој држави искључиво ради образовања или обучавања, не опорезује се у тој држави, под условом да таква примања добија из извора изван те друге државе.
2. Доходак који оствари студент, ученик у привреди или стажист од делатности које обавља у држави уговорници у којој борави искључиво ради образовања или обучавања, не опорезује се у тој држави у току разумног периода за такво образовање и обучавање, осим ако тај доходак не прелази износ потребан за његово издржавање, образовање или обучавање.

Члан 20.

Професори

1. Физичко лице које борави у држави уговорници ради држања наставе или ангажовања у истраживачком раду на универзитету, вишој школи или другој признатој образовној институцији у тој држави уговорници и које је или је непосредно пре тог боравка било резидент друге државе уговорнице, изузима се од опорезивања у првопоменутој држави уговорници за примање за такву наставу или истраживачки рад за период који није дужи од две године, рачунајући од дана његовог првог боравка у том циљу.
2. Одредба става 1. овог члана не примењује се на доходак од истраживачког рада ако истраживачки рад није предузет у јавном интересу него првенствено у личном интересу одређеног лица или више лица.

Члан 21.

Остали доходак

1. Делови дохотка резидента државе уговорнице без обзира на то где настају, који нису изричито наведени у претходним члановима овог споразума, опорезују се само у тој држави.
2. Одредба става 1. овог члана не примењује се на доходак, осим на доходак од непокретности, ако прималац дохотка који је резидент државе уговорнице обавља пословање у другој држави уговорници преко сталне пословне јединице која се у њој налази, или обавља у тој другој држави самосталне личне делатности из сталне базе која се у њој налази, а право или имовина на основу којих се доходак плаћа су повезани са сталном пословном јединицом или сталном базом. У том случају, доходак се опорезује у тој другој држави уговорници сагласно њеним законима.

Члан 22.

Имовина

1. Имовина која се састоји од непокретности коју поседује резидент државе уговорнице и која се налази у другој држави уговорници, може се опорезивати у тој другој држави.
2. Имовина која се састоји од покретности која представља део имовине намењен за пословање сталне пословне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретности која припада сталној бази која служи резиденту државе уговорнице у другој држави уговорници за обављање самосталних личних делатности, може се опорезивати у тој другој држави.
3. Бродови и ваздухоплови који се користе у међународном саобраћају и покретности које служе за коришћење бродова и ваздухоплова опорезују се само у држави уговорници у којој се налази место стварне управе предузећа.
4. Сва остала имовина резидента државе уговорнице опорезује се само у тој држави.

Члан 23.

Методи за отклањање двоструког опорезивања

Двоструко опорезивање се избегава на следећи начин:

1. У случају Југославије:

- а) Ако резидент Југославије остварује доходак, односно поседује имовину који се према одредбама овог споразума могу опорезивати у Италији, Југославија, у складу са одредбама подстава б) и става 3. овог члана, изузима тај доходак или имовину од пореза;
- б) Ако резидент Југославије остварује доходак према одредбама чл 10 , 11. и 12. овог споразума може бити опорезиван у Италији, Југославија признаје као одбитак од пореза на доходак тог резидента износ једнак порезу који је плаћен у Италији. Тај одбитак не може бити већи од дела пореза који је обрачунат пре тог одбитка, а који одговара дохотку оствареном у Италији.

2. У случају Италије:

- а) Ако резидент Италије поседује делове дохотка који су опорезивани у Југославији, Италија може, приликом одређивања свог пореза на доходак, наведеног у [члану 2.](#) овог споразума, да обухвата основицом на коју се заводе ови порези споменуте делове дохотка, осим ако се одређеним одредбама овог споразума не предвиђа друкчије. У том случају Италија ће одбити од тако обрачунатих пореза порез на доходак плаћен у Југославији, али у износу који није већи од пропорционалног дела наведеног италијанског пореза који носи тај део дохотка према укупном дохотку.
- б) Одбитак се не одобрава ако тај део дохотка, на захтев примаоца наведеног дохотка, подлеже у Италији коначном порезу по обустави сагласно италијанским законима.

3. Ако су, сагласно некој одредби Споразума, доходак који оствари, односно имовина коју поседује резидент државе уговорнице изузети од пореза у тој држави, та држава може приликом обрачунавања пореза на остали доходак или имовину тог резидента да примени пореску стопу која би се применила да изузети доходак, односно имовина нису били тако изузети.

4. Ако резидент Италије остварује доходак у Југославији по основу свог учешћа у заједничком улагању са југословенским предузећем, Италија одобрава том резиденту порески кредит од италијанског пореза на тај доходак сагласно ставу 2. овог члана до износа разрезаног пореза чак и ако није плаћен сагласно југословенским законима. Износ пореског кредита неће бити већи од 25 одсто.

Члан 24.

Једнак третман

1. Држављани државе уговорнице, без обзира на то да ли су резиденти једне од држава уговорница, не подлежу у другој држави уговорници опорезивању или обавези у вези с опорезивањем које је друкчије или теже од опорезивања и обавезе у вези с опорезивањем коме држављани те друге државе у истим условима подлежу или могу подлегати.

Овај став примењује се и на:

а) правна лица која остварују такав статус према законима који су на снази у Југославији;

б) правна лица, партнерства и удружења која остварују такав статус према законима на снази у Италији.

2. Опорезивање сталне пословне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорнице не може бити неповољније у тој другој држави од опорезивања предузећа те друге државе која обављају исте делатности. Ова одредба не значи да је држава уговорница обавезна да резидентима друге државе уговорнице одобрава лична ослобађања, олакшице и умањења за сврхе опорезивања због личног статуса или породичних обавеза које одобрава својим резидентима.

3. Камата, ауторске накнаде и друге исплате које плаћа предузеће државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице, ради одређивања опорезивих доходака таквог предузећа, одбијају се под истим условима као да су исплаћени резиденту првопоменутој државе, осим у случајевима предвиђеним у одредбама **члана 9**, **члана 11**. став 7. или **члана 12**. став 7. овог споразума. На исти начин, дугови предузећа државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице, ради одређивања опорезиване имовине тог предузећа, одбијају се под истим условима као да су били утврђени са резидентом првопоменутој државе.

4. Предузећа државе уговорнице, чију имовину потпуно или делимично поседују или посредно или непосредно контролишу један или више резидената друге државе уговорнице, у првопоменутој држави уговорнице не подлежу опорезивању или обавези у вези с опорезивањем које је друкчије или теже од опорезивања и обавезе у вези с

опорезивањем коме друга слична предузећа првоспоменуте државе подлежу или могу подлегати.

5. Одредбе овог члана, изузетно од одредаба **члана 2**, примењују се на порезе сваке врсте и описа.

Члан 25.

Поступак споразумевања

1. Ако резидент државе уговорнице сматра да мере једне или обе државе уговорнице доводе или ће довести до његовог опорезивања које није у складу с овим споразумом, он може, без обзира на правна средства предвиђена унутрашњим законима тих држава, изложити свој случај надлежном органу државе уговорнице чији је резидент. Случај се мора изложити у року од две године од првог обавештења о мери која доводи до опорезивања, а које није у складу с одредбама Споразума.

2. Надлежни орган ће, ако приговор сматра оправданим и ако није у могућности да сам дође до задовољавајућег решења, настојати да случај реши споразумно с надлежним органом друге државе уговорнице ради избегавања опорезивања које није у складу с овим споразумом.

3. Надлежни органи држава уговорница настојаће да споразумно отклоне тешкоће или нејасноће које настају приликом тумачења или примене овог споразума.

4. Надлежни органи држава уговорница могу непосредно међусобно општити ради постизања договора у смислу ст. 1, 2. и 3. овог члана. Ако је потребно да се ради постизања договора обави усмена размена мишљења, та се размена може обавити преко комисије састављене од представника надлежних органа држава уговорница.

Члан 26.

Размена обавештења

1. Надлежни органи држава уговорница размењују обавештења неопходна за примену овог споразума или унутрашњих закона држава уговорница који се односе на порезе обухваћене овим споразумом уколико је опорезивање у њима регулисано у складу с овим споразумом, као и ради спречавања фискалне евазије. Свако обавештење тако размењено (укључујући судске одлуке) сматра се тајном и може се саопштавати само лицима и органима који се баве разрезом или наплатом пореза који су предмет споразума.

2. Одредбе става 1. овог члана не могу се ни у ком случају тумачити тако као да надлежном органу једне од држава уговорница намећу обавезу:

а) да предузима управне мере супротне законима или управној пракси те или друге државе уговорнице;

б) да дају податке који се не могу добити по законима или по уобичајеном управном поступку те или друге државе уговорнице;

ц) да даје обавештења којима се откривају пословна и службена тајна, или пословни поступци, или обавештења чије би саопштење било у супротности с јавном политиком (јавним поретком).

Члан 27.

Дипломатски и конзуларни представници

Одредбе овог споразума не односе се на пореске повластице дипломатских или конзуларних представника предвиђене општим правилима међународног права или у одредбама посебних споразума.

Члан 28.

Ступање на снагу

1. Овај споразум се ратификује и ратификациони инструменти се размењују у Риму.
2. Овај споразум ступа на снагу тридесетог дана од датума размене ратификационих инструмената, а његове одредбе се примењују:

а) у Југославији:

у односу на порезе на доходак и порезе на имовину за сваку пореску годину која почиње на дан или после првог дана јануара календарске године која следи годину у којој је извршена размена ратификационих инструмената;

б) у Италији:

у односу на порезе на доходак за сваки порески период који почиње на дан или после првог дана јануара календарске године која следи годину у којој је извршена размена ратификационих инструмената.

Члан 29.

Престанак важења

Овај споразум остаје на снази неодређено време, али свака држава уговорница може, пре или на дан 30. јуна календарске године после пете године која следи годину у којој су размењени ратификациони инструменти, да другој држави уговорници достави дипломатским путем писмено обавештење о престанку важења у ком случају овај споразум престаје да важи:

а) у Југославији:

у односу на порезе на доходак и порезе на имовину за сваку пореску годину која почиње на дан или после првог дана јануара календарске године која следи годину у којој је извршена размена ратификационих инструмената;

б) у Италији:

у односу на порезе на доходак за сваки порески период који почиње на дан или после првог дана јануара календарске године која следи годину у којој је дато обавештење о престанку важења.

У потврду чега су потписани, прописно за то овлашћени, потписали овај споразум.

Сачињено, 24. фебруара 1982. године у Београду, у два изворна примерка на енглеском језику, при чему су оба једнако веродостојна.

За Социјалистичку Федеративну Републику Југославију

Петар Костић, с. р.

За Италијанску Републику

Pietro Calarnia, с. р.

ПРОТОКОЛ

У моменту потписивања Споразума између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Италијанске Републике о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, потписани, прописно за то овлашћени, договорили су се да следеће одредбе чине саставни део Споразума:

1. Уз члан 2 .

Ако се у Италији накнадно заведе порез на имовину, Споразум ће се примењивати и на такав порез.

2. Уз члан 7. став 3.

Израз "трошкови који су учињени за потребе сталне пословне јединице" означава трошкове који су непосредно повезани са делатношћу те сталне пословне јединице.

3. Уз члан 7. став 4.

Ако је потребно, надлежни органи држава уговорница настојаће да се договоре о методу расподеле дохотка предузећа.

4. Уз члан 8.

Имајући у виду да Југославија, сагласно својим републичким и покрајинским законима о опорезивању, није опорезивала италијанске превознике путника и робе у периоду од 1. јануара 1974. године до ступања на снагу овог споразума, Италија неће опорезивати југословенске превознике путника и робе за исти период.

5. Уз члан 15.

а) Лични дохоци и друга слична примања, осим пензија, која остваре физичка лица радом у Заједничком привредном представништву Југославије и Туристичком савезу Југославије опорезују се само у Југославији.

б) Лични дохоци и друга слична примања, осим пензија, која остваре физичка лица радом у Италијанској институцији за спољну трговину (I.C.E.), и Италијанском туристичком органу (E.N.I.T.) опорезују се само у Италији.

6. Уз члан 23.

а) Југословенски порез на имовину заведен сагласно овом споразуму одговараће сваком порезу на имовину који се накнадно заведе у Италији, на начин предвиђен у овом члану.

б) У случају да Југославија убудуће измени метод изузећа за отклањање двоструког опорезивања на дохотке од пословања, две државе уговорнице започеће преговоре ради измене одредбе става 4. овог члана.

7. Уз члан 25. став 1.

Израз "без обзира на правна средства предвиђена унутрашњим законима" не сматра се да значи да се неће поштовати временска ограничења прописана домаћим законима; преговор сходно члану 25. неће се разматрати ако порески обвезник није предузео одговарајуће мере у складу с домаћим законима како би спречио да истекне ограничени временски рок.

8. Лице које је резидент једне од држава уговорница, а захтева примену олакшица у вези са порезима обустављеним на извору предвиђеним овим споразумом у другој држави уговорници, дужно је да прибави сву документацију потребну за ове сврхе сагласно домаћим законима те друге државе уговорнице.

У потврду чега су потписани, прописно за то овлашћени, потписали овај протокол.

Сачињено, 24. фебруара 1982. године, у Београду, у два изворна примерка на енглеском језику при чему су оба једнако веродостојна.

За Социјалистичку Федеративну Републику Југославију

Петар Костић, с. р.

За Италијанску Републику

Pietro Calarnia, с. р.